

Zeitschrift: Bündner Schulblatt = Bollettino scolastico grigione = Fegl scolastic grischun
Herausgeber: Lehrpersonen Graubünden
Band: 33 (1973-1974)
Heft: 2

Artikel: Nadal
Autor: Halter, Toni
DOI: <https://doi.org/10.5169/seals-356441>

Nutzungsbedingungen

Die ETH-Bibliothek ist die Anbieterin der digitalisierten Zeitschriften. Sie besitzt keine Urheberrechte an den Zeitschriften und ist nicht verantwortlich für deren Inhalte. Die Rechte liegen in der Regel bei den Herausgebern beziehungsweise den externen Rechteinhabern. [Siehe Rechtliche Hinweise.](#)

Conditions d'utilisation

L'ETH Library est le fournisseur des revues numérisées. Elle ne détient aucun droit d'auteur sur les revues et n'est pas responsable de leur contenu. En règle générale, les droits sont détenus par les éditeurs ou les détenteurs de droits externes. [Voir Informations légales.](#)

Terms of use

The ETH Library is the provider of the digitised journals. It does not own any copyrights to the journals and is not responsible for their content. The rights usually lie with the publishers or the external rights holders. [See Legal notice.](#)

Download PDF: 14.05.2025

ETH-Bibliothek Zürich, E-Periodica, <https://www.e-periodica.ch>

Nadal

Skizza da Toni Halter, Vella

In liug ella muntogna. Sco gruppas
da laders stattan las caglias ella
cuntrada alva. Bots e rovens ein
ulivai d'ina grossa cozza da neiv.

Igl uaul agl ur dalla terrassa se-
plonta sidavon sco in rempar che
laguota la glisch. Ina tgeuadad
monstrusa. Ils praus ein embli-

dai, il lenn dallas casas para cuts ella glisch dil far brin. Sillas cuorts-nuegl isoladas sepeglian las umbri-vas cun anim deprimiu.

Curaschus ei mo il stradun.

El vegn fullaus dil crieu da fier ch'appartegn al stat, il pussent. El ei adina stradun, stad ed unviern. El ligia la provinzia culla capitala, la patria cugl jester. El s'oppona alla resignaziun ch'ei la magia dils dis cuorts. El profanescha il ruaus dalla stagiun moribunda. El ei in barbar.

Mo tgei fuss l'esistenza senza il traffic? La veta drova tensiun, la tensiun deriva dils contacts. Che las caglias seigien mortas, ils praus emblidai, ton ch'il stradun ei aviarts, lu pulsescha la veta.

Dus mattatschs zappetschan tras la neiv, encurend il stradun. Els vegnan giu dil vitg che schai survart egl isolau. Els vegnan alla cuorta, in davos l'auter, raschunond e riend. Els ein vestgi da sport, cun capetscha, blusa e caultschas da skis. Els vessen saviu vegnir per la via liunga, quei mava in tec pli ditg. Els han preferiu la cuorta, ina senda da perveseders, teissa e pauc cumadeivla, ton ch'els seigien pli spert el liug. Els han schau a casa ils skis, perquei che la mumma ha vuliu aschia. — Dil rest er'ei buca pista.

Il grond ha 14 onns, il pign 12. Dus onns differenza, mo la differenza ei gronda. Il grond ei in carschiu, l'auter in affon. Els ein mezzofans, resentan quei denton buca per tragic. Els han ina mumma che vestgescha e nutrescha els culla renta dil bab permier. Ei va bein cun els, tuttina bein sco dil temp ch'il bab viveva. Quei ei treis onns dapi lu. La sora Eliana veva 15 cu il bab ei

sedisgraziaus en ina gallaria, ussa ha ella 18, prest 19. Ella ha fatg il pli vess da tuts pil bab; ella era sia poppa. Ella ei egl jester a survir. Ella gudogna bein e vegn mai a casa culs mauns vits, il meins da tut la sera da Nadal.

— Schebein ella vegn? di il grond.

— Matei ch'ella vegn! rispunda il pign.

Ils dus buobs ein arrivai sil stradun, exactamein el liug, nua che la via da lur vitg sbucca el stradun. Cheu ei la fermada digl auto postal. Cheu stat ina baita da spetga, ina suosta. Dasperas vid ina petga ina tabla, fuorma da paliet, cun si il num dil vitg. Cheu vegn lur pot cun tgaun e scarsola per pacs e novitads, duas gadas a di, mo buca la sera. Els ein persuls che spetgan. Els fieran bottas neiv in sin l'auter, tochen ch'els han freid. Lu catschan els ils mauns en sac e sestendan sils pézs dils calzers. El sto arrivar mintga mument, il bus da posta, sch'el ha buca retard. Igl ei da supponer ch'el ha retard la sera da Nadal. Tut che vul serender a casa, tiels da casa, el dacasa. Es selegnan dil mument ch'els ein tuts, inaga puspei tuts en lur stiva. Els ein loschs da lur sora ch'ei carschida, ch'ei ina biala matta. Els ein schalus dalla gliend dil marcau che han ella mintgadi, ferton ch'els ston secuntentar cun pli e pli cuortas visetas. Pli e pli scartas, para ei ad els. Ei era l'entschatta settember, aunc stad san ins dir, cu ell'ei stada la davosa gada dallas varts. Tut en prescha era ella arrivada, cun auto privat. Ina caschun vev'ella detg. Las caschuns obligheschan. 24 uras pli tard veva ella stuiu ir. Quels digl auto eran

da retuorn da lur scappada el Tessin. La mumma veva tugnau, tgei san els buc.

— Creis ti ch'ella vegni? haregia il grond.

— Saver grau ch'ella vegn! di il pign.

En sia risposta schai in cert puntilli.

— Mumma crei buc, fa il grond suenter ina pausa.

— Fai quen! sproposa tschel. — Lu vess ella buca tarmess nus giu cheu, extra senza skis, per far purtar las valischas.

Il stradun e tut ei zugliau el stgir. Quei ch'era alv, ei davenport ner. Zanza uorla in tgaun sper in buntadé. Ils dus frars ein davenport quiets. Mo lur calzars zappetschan ella neiv smulusa ch'ei tgula, baul pli ferm, baul pli lev. Els teidlan quei tgulem che di nuot e tilan las capetschas pli profund ellas ureglias.

— Has viu? excloma il pign.

— La sclarida?

— Ella vegn.

— La posta manegias?

La sclarida ei daven, mo els teidlan. Pauc ch'els audan dalla ramur dil motor, san els sch'igl ei in Diesel ni buc. Ussa! Duas grondas glischs e quater pli pintgas, aschia s'avonza il bus da posta plaun e segir, cun tun da mustga tschocca, sur il stradun illuminau.

— El ha midau el tierz, constatescha il pign.

Tschel di nuot sissu.

Igl auto s'avonza cun tempo al liug da fermada — da fermada sin giavisch — e varga.

Dua pèra egls miran suenter allas

glischs cotschnas che marcan la part davos dil vehicul filont.

— Ell'ei buca vegnida! di il pign.

Tut vits, senza bagascha, senza sora, senza regals tuornan ils dus buobs per la via liunga en lur vitg.

— Freid! lamenta il pign.

— O per gliez! dat l'auter in sgregn.

Ils pass tgulan ella neiv. Las umbri-vas dalla bostga sefultschan vitier lur via.

— Manegias che mumma sevili?

— Clar ch'ella sevila; ell'ei aschi nervusa.

— Perquei ch'ella sa buca dormire.

Il grond che va ordavon seferma.

— Jeu hai in dubi.

— Ch'ella seigi malsauna?

— Ah, ti capeschas nuot. Ti eis memia pigns per capir zatgei da num.

El di quei cun tun da reproscha ed accelerescha siu pass.

Il pign sedrova da capir pertgei che la mumma ei buca sco antruras; el sesprova da capir pertgei che Eliana ei buca vegnida. Mo el vegn buca da combinar il malesser dalla mumma cul buc arrivar dalla sora. Nunpusseivel.

— Forsa vegn ella damaun... cun auto privat? di el buffond.

Negin sinzur.

El fa persenn che l'auter ei memia lunsch per udir. Co quei ei met, cu ins cloma el vit!

Duei el empruar da satiuer el? —

Ina vusch en siu intern s'oppona a quei patratg. Persuls ed a targli-nond continuescha el sia via.